

Forsvarsministeriet

16. januar 1991

NOTAT

angående

forskellige folkeretlige spørgsmål i forbindelse med udsendelse af dansk sanitetsstøtte til et britisk feltlazaret i Golfen

I. Sanitære enheder og indretninger

a) Sanitære enheder og indretninger er omhandlet i:

- Genèvekonvention I (*GK I*) af 12. august 1949 til forbedring af såredes og syges vilkår i de væbnede styrker i felten *kapitel 3* og
- Tillægsprotokol til Genèvekonventionerne af 12. august 1949 vedrørende beskyttelsen af ofre i internationale væbnede konflikter (*TP I*), *del II* særligt *artiklerne 8, 12 og 13*.

b) Hverken *GK I* eller *TP I* giver definition på, hvad der skal forstås ved et feltlazaret. Konventionen og tillægsprotokollen omtaler slet ikke feltlazaretter, men derimod sanitære enheder og indretninger og hospitalszoner og områder.

I *TP I*, *del II*, *art. 8.e* defineres *sanitetsenheder* som:

Anlæg og andre enheder, hvad enten de er militære eller civile, organiseret til medikale formål, det vil sige med henblik på eftersøgning, opsamling, transport, diagnose eller behandling – herunder førstehjælp – af sårede, syge og skibbrudne eller med henblik på sygdomsforebyggelse. Udtrykket indbefatter for eksempel hospitaler og andre lignende enheder, blodtransfusionscentre, forebyggende medicinske centre og installationer, sanitetsdeponer og sanitets- og farmaceutiske lagre for sådanne enheder. Sanitetsenheder kan være enten stationære eller mobile, permanente eller midlertidige.

Ifølge Morten Ruud: *Innføring i Krigens Folkerett* p. 107, kan den opregning, der er angivet i *TP I*, *art. 8.e* ikke anses for udtømmende, idet meningen er, at enhver installation, som

direkte tjener til hjælp for de syge og sårede, skal være værnet mod angreb.

II. Sanitære enheders og indretningers folkeretlige beskyttelse

a) Om sanitære enheders og indretningers folkeretlige beskyttelse forskriver *GK I* følgende:

Artikel 19 foreskriver, at sanitetstjenestens faste indretninger og bevægelige sanitære enheder *under ingen omstændigheder må angribes, men skal til enhver tid respekteres og beskyttes af de stridende parter*. Såfremt de nævnte indretninger og enheder falder i den fjendtlige parts hænder, skal deres personel fortsat frit kunne udøve sine pligter, så længe den magt, der har erobret dem, ikke selv har sikret den nødvendige pleje af de sårede og syge, som befinder sig i sådanne indretninger og enheder.

Om sanitetstjenestens geografiske beliggenhed foreskriver *GK I*, *artikel 19*, *stk. 2*:

Vedkommende myndigheder er forpligtet til at sikre, at de nævnte sanitære indretninger og enheder så vidt muligt er således *beliggende, at angreb mod militære mål ikke kan bringe deres sikkerhed i fare*.

Det må således konstateres, at beskyttelsen af sanitetsenheder ikke er absolut, men betinget af en vis geografisk beliggenhed. Morten Ruud antager, at den omstændighed, at sanitetsenheder er placeret i en krigszone, ikke berettiger modparten til at indlede direkte angreb mod disse installationer. Så langt som overhovedet muligt må der gøres anstrengelser for at spare sanitære indretninger, selv om disse befinder sig i en kampzone.